

TRÆNINGSEMINAR MED MARK OG JAMIE BETTINSON

Søndag d. 1. maj 2011 i Bregentved Slotspark

med temaet

Fra hvalp til "FÆRDIGTRÆNET" apportør

Frit refereret og kommenteret af
Elisabeth Johansen

Hvalpen	<p>Se efter en velproportioneret hvalp. Hoved og krop skal passe sammen. Hvalpen skal være tillidsfuld og glad. Der blev kastet en tennisbold til den medbragte hvalp, som den straks løb ud og hentede. Hvalpen var i øvrigt fuldstændig afslappet i Jamie's hænder og løb frygtløs ind mellem alle tilskuerne, da den blev sat på jorden.</p> <p>At forældrene er markprøve champions, er ikke nogen garanti for at man får en vinderhvalp.</p> <p>Jamie lagde meget vægt på, at der ikke måtte være noget hvidt på hvalpen. Det er border collien der titter frem. <i>Men det var ikke helt klart om der var en sammenhæng mellem hvide aftegninger og border collie adfærd.</i></p>
Fløjten	<p>211½ anbefales frem for 210½, fordi 211½ høres bedre på lange afstande end 210½. Der blev også anbefalet en fløjte med nummeret 200. Der blev spurgt til, hvor lang tid det tager at vænne en hund til en ny fløjte. Mark og Jamie (M&J) regnede med 2-3 uger.</p>
Den unge hund	<p>M&J anbefalede, at man først begyndte den egentlige jagt- og apporteringstræning i 7-8 mdr alderen. Lad hvalpen være hvalp og giv den tid til at lære verden at kende. <i>Denne anbefaling ligger på linje med artiklen af Dorte Schmidt i Retrieveren nr 4 2011 side 17-18. Det betyder bestemt ikke, at hvalpen ikke skal lære noget i de første 5-6 måneder hos den nye ejer. Den skal lære at komme, når der bliver kaldt, gå pænt med og uden snor og meget, meget mere. Tidlig markprøve træning kan bestå af ligeudsendinger og begyndende dirigeringsstræning. Markeringstræning begyndes med lette markeringer, hvor fører henter 9 ud af 10 kastede dummier. Hvis hunden har let til at stresses lægges dummier til hunden i stedet for at kaste dem.</i></p> <p>Den grundlæggende lydighed skal være på plads, før man starter egentlig apporteringstræning.</p>
Indledende træning	<p>J opfordrede til, at hunden er luftet og har fået lov at løbe og afreagere inden man forlanger, at den skal koncentrere sig om træningen. Også en god ide at lære den at gøre sig ren på kommando, så den ikke lige pludselig sætter sig under en prøve.</p> <p>SIT: M&J viste, hvordan de lærer hunden sit ved at trykke bagparten i jorden samtidig med der gives fløjtesignal til sit. <i>Sit kan også læres ved blot at løfte hånden, når der er kontakt eller eventuelt at føre en godbid bagud over hovedet på hunden, samtidig med der gives fløjtesignal/kommando til sit.</i></p> <p>HEELWORK: Lineføring og fri ved fod. M&J viste, hvordan de lærer hunden at gå tæt ved førers side ved at have hunden i stram line og klappe på venstre lår med højre hånd for at bevare hundens opmærksomhed. Ved fri ved fod starter man med at lægge linen om hundens hals, så den stadig tror den er i snor. Det er en god ide at skifte hastighed og indlægge sit. Vigtigt med klare (sharp) kommandoer. Under</p>

	<p>disse øvelser gentog M kommandoen heel eller sit hele tiden for at holde hundens opmærksomhed. <i>Der er ingen tvivl om at metoden virker, men den bygger på negativ forstærkning – at hunden undgår noget ubehageligt ved at gøre, det fører ønsker. I stedet kan man bruge positiv forstærkning – at hunden opnår noget godt ved at gøre, det fører ønsker. Læs for eksempel om positiv/negativ forstærkning i Bogen om Hunden af Jeanette Sams-Dodd, side 206 og 232. Forlaget Borgen. Lineføring kan også indlæres gennem god kontakt og ros, kombineret med meget klar og konsekvent irettesættelse, så snart hunden fjerner sig fra førers side.</i></p> <p>M&J anbefalede brug af line frem for halsbånd. <i>Den danske hundelov kræver, at vi har halsbånd og hundetegn på vores hunde, også under træning og jagt. Det siges, at man kan få halsbånd, som udløses ved hård belastning, hvis hunden skulle hænge fast. Ellers er det sikrest for hunden at tage halsbånd/line af under træning og jagt.</i></p> <p>BLIVE SIDDENDE: M viste, hvordan han holder hunden i ave med en løftet hånd og ved at gentage 'stay', mens han har blikket rettet mod hunden. Han forklarede også, at når man går fra hunden, skal man gå baglæns for at sikre, at hunden ikke rejser sig. <i>En anden måde at lære hunden at blive på er at gradvist gå længere og længere fra den. Dette kombineres med belønning, når man kommer tilbage til hunden. Man skal ikke se direkte på hunden. Det kan hunden opfatte som truende og gøre den utryk og derfor få den til at søge hen til fører. Af samme grund skal man ikke se på hunden, når man går fra den. (Ifølge træner Peter Knudsen, DCH Helsingør).</i></p> <p>HJEMKALD: M fortalte at hunden skal lære at komme ind og sidde foran fører. Det giver de sikreste afleveringer. <i>Man kan også lære hunden at gå bagom og sætte sig ved siden af fører.</i></p>
Definitioner	Hund = H, Fører = F, Træner/kaster = T, Dummy = D
<p>Træning med distraktioner</p> <p>¹H T D F</p> <p>²F H D</p> <p>³H D T F</p> <p>⁵UH F ÆH ----- D F</p> <p>UH F ÆH ----- D F</p> <p>UH F</p>	<ol style="list-style-type: none"> Hundene sidder ved siden af fører, træner kaster dummier bag sig væk fra hundene. Førerne henter dummierne. Vær opmærksom på hunden, når dummiene samles op, for det er på det tidspunkt, der er størst risiko for at den rejser sig. Som før blev det anbefalet at gå baglæns væk fra hunden. Hundene sidder et stykke fra fører og dummierne kastes af træner bag hundene. Hunden kaldes ind at sidde foran fører, og fører henter dummiene. Hund og fører står sammen. Træner står længst væk og kaster dummier ind mod hundene. Hund og fører går fri ved fod rundt om dummiene og tilbage til udgangspunktet. Unge hunde trænes i at gå i line og fri ved fod rundt om en ældre hund og dens fører. Gå langsomt. Unge H+F står mellem ældre H+F og dummier som kastes. De unge hunde holdes i ro, mens de ældre apporterer.
Markerings træning	Hunde og førere står på linje. Træner står ude i terrænet, får hundenes opmærksomhed med lyd og kaster. Hunde sendes en ad gangen. Lærer at gå på deres navn. Som øvelsen blev vist anvendes hundene retningen på dummiene meget tydeligt. Hundene stoppes på fløjten lige så snart, de er

	<p>gået for langt. Og der dirigeres tilbage mod dummiem. Det blev pointeret 'You really got to be sharp on the whistle'.</p> <p>Ikke alle hundene var super stoplydige. En hund stopper ikke. Den bringes ud til stedet, hvor den skulle være stoppet og ippet sættes meget kraftigt, mens der fløjtes sit gentagne gange. I næste forsøg stopper hunden, finder tilbage til dummiem. <i>Det ser ud som om det virker, men man kan spørge sig selv om den basale indlæring af stopfløjt var i orden.</i></p> <p><i>Hundene håndteres meget under markeringsarbejdet. Det gør hunden meget afhængig af førers anvisninger. Alternativt kunne man lade hunden arbejde mere selvstændigt på markeringerne. Især unge hunde bør få lov at arbejde uden straks at blive stoppet, for ikke at tage farten og apporтерings glæden fra dem.</i></p> <p>Kold skygge giver dårlige færtforhold, og gør det svært for flere af hundene at finde dummiem. Det hjælper lige så snart der kastes i solen.</p>
Walkup	<p>Hunde og førere går på linje væk fra træner. Træner skyder/larmer, hunde og førere vender rundt <u>højre om</u> med hunden på ydersiden. Træner kaster, og en af hundene henter. Hundene vendes og fortsætter væk fra træner, og øvelsen gentages. Efterhånden som hundene lærer at vende omkring med deres fører mindskes tiden fra skuddet til der kastes, <i>Denne øvelse bør først tages i brug til mere erfarne hunde.</i></p>
Områdesøg	<p>Hunde og førere står på række. Der kastes tennisbolde til samme område. Hundene sendes ind i området og hjælpes med søgefløjt, når de er i området. <i>Ingen af hundene har den grundlæggende dirigeringsstræning, og de har svært ved at komme langt nok. Når de kommer til området, har de svært ved at finde boldene, som er kastet i skygge, og derfor ikke afgiver så meget fært. Øvelsen bør laves, så der er sikkerhed for succes for hundene. Start med synlige apporтерingsgenstande.</i></p>
Hurtigt hjem	<p>Hunde og førere står på linje, mens træner kaster en masse dummiem i samme område ca 30 fra hundene. Hunde og førere vender rundt og går væk fra dummiem til afstanden er omkring 50 m. Hunde og førere vender og stiller sig med front mod dummiem. Hundene sendes en ad gangen, og der gives hjemkaldsfløjt lige så snart, hunden har dummiem i munden.</p>
Terrænskift	<p>Hundene står ca 50 m ude på en græsmark. Træner går ca 10 m ind i skoven. Der er en skovvej mellem græsmarken og skoven. Træner skyder og kaster dummiem inde i skoven. Hundene arbejder en ad gangen. Hunden dirigeres ind i skoven og hjælpes til at komme over terrænskiftet og ind i skoven med 'back/ud' kommando. Får søgefløjt når den er i området.</p>
Vandapportering med den unge hund	<p>For at undgå, at hunden spytter ud og ryster sig, starter fører i gummistøvler, og går ud i vandet og modtager hunden. Hunden opfordres til at holde fast med kommandoen 'hold'. Fører får dummiem. Så snart hunden er på land får den besked på at ryste sig 'ryst dig' samtidig med at førers hånd gør en rystende bevægelse.</p> <p>Efterhånden som hunden bliver dygtigere trækker man op i vandkanten og senere længere op på land. Ryst dig kommandoen bruges hver gang efter dummiem er afleveret.</p> <p>Der blev spurgt, hvad man kan gøre for at undgå, at hunden springer ud i vandet. Det havde M desværre ingen gode bud på.</p> <p><i>En anden metode er, at føreren løber væk fra hunden, fløjter hjemkald, klapper i hænderne m.m. Så skal hunde nok komme spurtende. Når hunden når hen til fører, bør man rose med lys stemme. Hvis hunden alligevel dropper dummiem, stopper rosen omgående og hunden ignoreres. Eller man kan gå ud i vandet, men med siden til, således at man "følges" med hunden op af vandet og siger "hold fast" Vær hurtig til at tage dummiem fra hunden og giv derefter kommandoen "ryst"</i></p>

	<p><i>Hold fast kommandoen kan med fordel trænes hjemme i stuen eller haven, og ikke i forbindelse med vand i starten.</i></p> <p><i>Ved at bruge M & J `s metode risikerer man i stedet kan gøre hunden utryk ved at komme op af vandet, når førers står og ser truende ud, samtidig med, at fører siger hold fast med bøs stemme.</i></p>
Lyd pga iver	<p>Hvis hunden i sin iver giver lyd, når den sætter af, kaldes den straks tilbage. Vent lidt med at sende og send hunden med en blid stemme uden appel. Hvis hunden har tendens til at give lyd ved vandapporteringer, er det også en god ide at lade den få et par vandapporteringer inden, den tages op på prøve. Det tager den værste spænding.</p>
Piben mens der ventes	<p>Giv hunden et klap over snuden med et par fingre og sig nej. <i>Bør altid forsøges stoppet den allerførste gang det sker.</i></p> <p><i>Undgå for lang ventetid ved vandet i træningen. Afled hundens opmærksomhed ved at lade den gå med en dummy. Lav lydighedsøvelser i snor etc.</i></p>
Vildtapportering	<p>Åben fuglens vinger og ryst den så den afgiver godt med fært. Fuglene blev kastet til hundene.</p> <p>Lad den unge hund snuse til vildtet.</p> <p><i>Alternativt kan man bør starte med at lægge et stykke vildt (due) samme sted som man plejer at træne ligeud sendinger. Hunden kender stedet og forventer at finde noget den skal samle op, og mange gange samler de så bare duen spontant op og returnerer med den. I starten af træningen med vildt kastes kun, hvis det er en hund, der skal animeres til at tage det.</i></p>
Spinning	<p>Snurrer hunden om sig selv på vej ud, er det et tegn på usikkerhed, og man må straks gå tilbage til lettere opgaver for at opbygge hundens selvtillid. Arbejd langs en mur eller et hegn, hvor det er svært for hunden at snurre rundt om sig selv.</p> <p><i>Spinning kommer gerne i forbindelse med en forceret dirigeringsstræning. Brug så hellere enkeltmarkeringerne som ligudsendinger i en periode.</i></p>